

Калинівська

територіальна громада та виклики
воєнного часу

Атлас умов та ресурсів

ТОВАРИСТВО
ДОСЛІДНИКІВ
УКРАЇНИ

ГЕОІНФОРМАЦІЙНИЙ
ПОРТАЛ

ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ГЕОЛОГІЯ ТА
ГЕОМОРФОЛОГІЯ

КЛІМАТ

ҐРУНТИ

ЛАНДШАФТИ ТА
РОСЛИННІСТЬ

ЕКОЛОГІЯ

ДЕМОГРАФІЯ

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

БЕЗПЕКА
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ГОСПОДАРСЬКИЙ
РОЗВИТОК

ТУРИЗМ І КУЛЬТУРНА
СПАДЩИНА

МІСТОБУДІВНЕ
ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ

ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА

НАСЛІДКИ ВІЙНИ ТА
ПОВОЄННА СТРАТЕГІЯ
РОЗВИТКУ

ГІС-портал
Херсонської
області

УДК 528.94:911(477.72-22) «362/364»(084.4)

К17

Рекомендовано до друку Вченою радою Херсонського
державного університету Міністерства освіти і науки
України (протокол № 10 від 24.02.2025 р.)

Рецензенти:

член-кореспондент НАН України, доктор біологічних наук, професор Олександр
ХОДОСОВЦЕВ
доктор географічних наук, професор Микола БАРАНОВСЬКИЙ
кандидат географічних наук, Віктор ЧЕХНІЙ

Експерт від Калинівської територіальної громади:

Марина ЧИСТИКОВА, начальник відділу розвитку територій Калинівської селищної ради

К17 **Калинівська територіальна громада та виклики воєнного часу: атлас умов та ресурсів** / Товариство дослідників України; заг. ред. П. Остапенко, Д. Мальчикова; авт. кол.: П. Остапенко, Д. Мальчикова, І. Пилипенко та ін. – Київ; Херсон; Калинівка, 2025. – 38 с.

ISBN 978-617-8670-01-6

Атлас умов та ресурсів довоєнного розвитку і повоєнної відбудови Калинівської територіальної громади Херсонської області - частина глобального проекту Товариства дослідників України із створення та підтримки геоінформаційної системи для цілого регіону, що базується на географічному підході до створення ГІС-систем. Це картографічне навчальне видання, що характеризує умови і ресурси розвитку громади у мирний час і наслідки широкомасштабного воєнного вторгнення російської армії. Атлас містить картографічні і аналітичні матеріали за трьома розділами «Природні умови та ресурси довоєнного розвитку і повоєнної відбудови», «Соціальна сфера та демографічний потенціал територіальної громади», «Економічний розвиток громади, інфраструктура відбудови та розвитку».

Призначений для здобувачів освіти, викладачів, науковців, мешканців громади, представників органів місцевого самоврядування і всіх тих, хто цікавиться місцевим розвитком.

УДК 528.94:911(477.72-22) «362/364»(084.4)

ISBN 978-617-8670-01-6

©Товариство дослідників України, 2025
©ХДУ, 2025
©П. Остапенко, Д. Мальчикова, 2025
©Колектив авторів, 2025

Авторський колектив

Павло Остапенко – кандидат географічних наук, керівник проєкту, автор ідеї;

Дар'я Мальчикова – докторка географічних наук, професорка, аналітка розділу "Наслідки війни і повоєнна стратегія розвитку";

Ігор Пилипенко – доктор географічних наук, професор, аналітик розділів "Демографія довоєнного часу", "Вплив війни на демографічний потенціал".

Олександр Бончковський – PhD з географії, автор розділів: "Геоморфологічна карта", "Фізична карта", "Клімат", картограф розділів: "Соціальний захист", "Культура", "Спорт", "Центри безпеки та пожежно-рятувальні частини", "Містобудівне освоєння території", "Культурна спадщина", картограф розділів "Агропромисловий комплекс",

Володимир Швайко – автор розділів: "Ґрунти", "Ландшафти та рослинність", "Природно-заповідний фонд", "Екологічна мережа", "Військові ландшафти сучасності";

Андрій Бончковський – PhD з географії, автор розділів: "Геологічна будова і корисні копалини", "Екологічні проблеми";

Станіслав Остапенко – PhD з географії, картограф розділів: "Вплив війни на демографічний потенціал", "Промисловість", "Мережа автомобільних доріг", "Наслідки війни і повоєнна стратегія розвитку";

Роман Перхалюк – картограф розділів: "Демографічний потенціал", "Соціальна сфера: освіта, медицина, соціальний захист, культура, спорт", «Культурна спадщина і туристична діяльність мирного часу»;

Яна Мілевська – аналітка розділів: "Промисловість", "Агропромисловий комплекс", "Соціальна сфера: освіта, медицина, соціальний захист, культура, спорт", "Центри безпеки та пожежно-рятувальні частини", "Мережа автомобільних доріг", "Туристичні місця та маршрути";

Олена Денисенко – кандидатка географічних наук, аналітка розділів: "Генеральні плани населених пунктів", "Містобудівне освоєння території";

Дар'я Остапенко – дизайнерка проєкту.

ТОВАРИСТВО
ДОСЛІДНИКІВ
УКРАЇНИ

ГЕОІНФОРМАЦІЙНИЙ
ПОРТАЛ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Зміст

Карта територіальної громади.....	5
Загальна характеристика територіальної громади.....	6

Розділ І. Природні умови та ресурси довоєнного розвитку і повоєнної відбудови

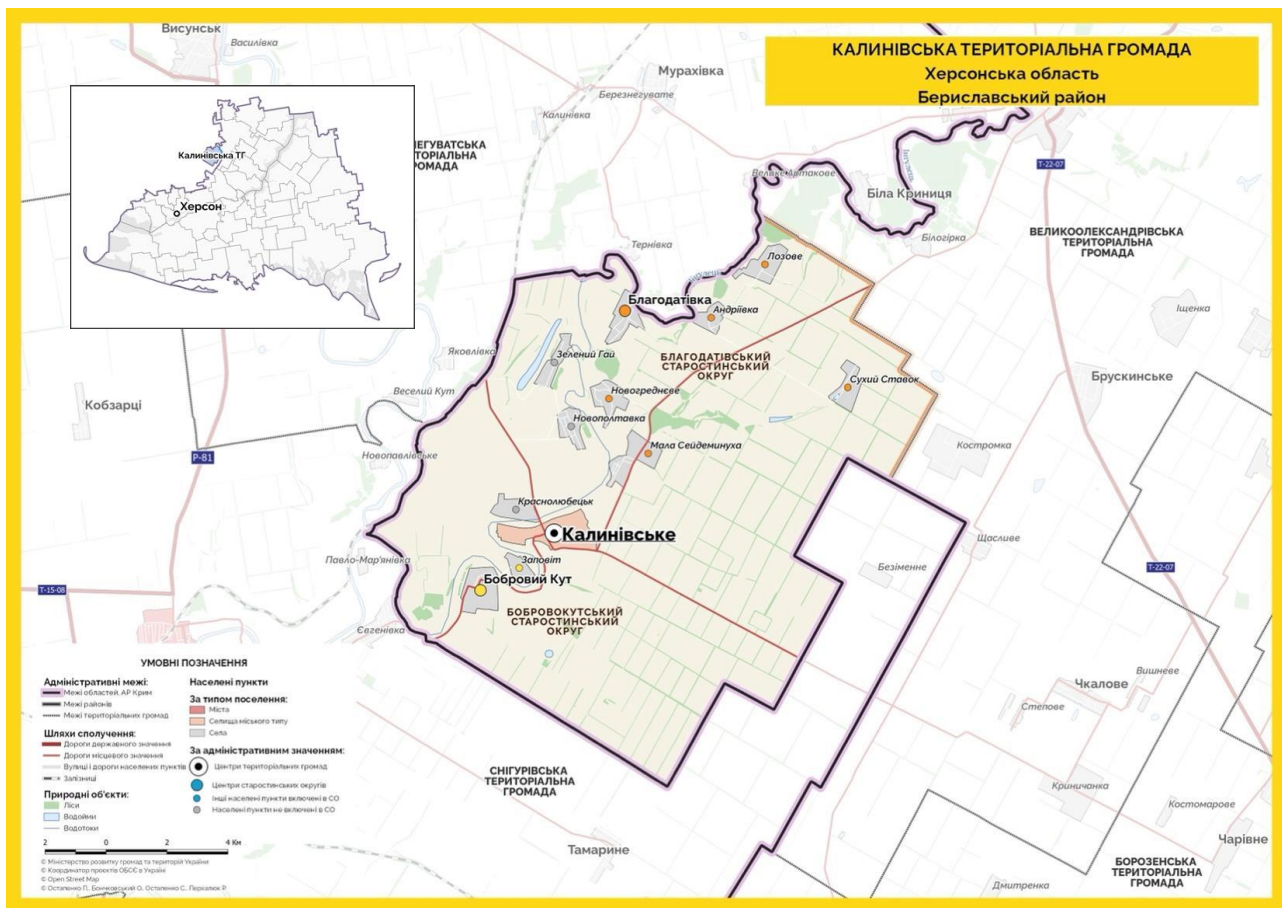
ГЕОЛОГІЯ.....	7
ГЕОМОРФОЛОГІЯ	8
КЛІМАТИЧНІ УМОВИ	10
ҐРУНТИ	11
ЛАНДШАФТИ ТА РОСЛИННІСТЬ	13
ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН: 2021 рік	14

Розділ ІІ. Соціальна сфера та демографічний потенціал територіальної громади

ДЕМОГРАФІЯ ДОВОЄННОГО ЧАСУ	17
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	19
СОЦІАЛЬНА СФЕРА: 2021 рік	21
ІНФРАСТРУКТУРА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: 2021 рік	23

Розділ ІІІ. Економічний розвиток громади, інфраструктура відбудови та розвитку

ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗВИТОК У МИРНИЙ ЧАС	24
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА І ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИРНОГО ЧАСУ	26
ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА: 2021 РІК	28
МІСТОБУДІВНЕ ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ: 2021 РІК.....	30
НАСЛІДКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ	32

Загальні умовні позначення до карт в атласі

- Межі областей, АР Крим
- Межі територіальних громад

Тип населених пунктів:

- Міста
- Селища
- Села

Шляхи сполучення:

- Дороги державного значення
- Дороги місцевого значення
- Вулиці і дороги населених пунктів
- Залізниця

Назви старостинських округів, населених пунктів на картосхемі вище і далі на інших картосхемах в атласі вказані станом на 2021 рік.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (2021)

Назва тергромади	Калинівська
Тип тергромади	селищна територіальна громада
Область	Херсонська
Район	Бериславський
Площа (кв. км)	197,3
Кількість старостинських округів	2
Кількість міст	0
Кількість селищ	1
Кількість сіл	11
Населення (2021, тис. осіб)	3,34
Кількість ВПО (01.01.2024)	167
Кількість населення в т.ч. із ВПО (01.01.2024)	2 124
Густота населення тергромади (осіб/кв.км)	16,9
Середній приріст населення 2001-2021 (%)	-40,7
Населення працездатного віку (осіб, станом на 01.01.2022)	1937
Населення старше працездатного віку (осіб, станом на 01.01.2022)	764
Населення молодше працездатного віку (осіб, станом на 00.01.2022)	640
Бюджет тергромади (2021, загальний фонд без урахування міжбюджетних трансфертів, млн. грн)	6
Індекс податкоспроможності тергромади	0,27
Базова дотація тергромади (тис. грн.)	3 919,10
Реверсна дотація тергромади (тис. грн.)	0
Кількість ЦНАП в тергромаді	0

ГЕОЛОГІЯ

Калинівська територіальна громада

Загальна кількість родовищ в межах територіальних громад	5
Родовища горючих корисних копалин	Відсутні
Родовища неметалічних корисних копалин	5
Родовища підземних вод	Відсутні
Коротка характеристика мінерально-сировинних ресурсів в територіальних	Наявні родовища неметалічних корисних копалин: вапняк (каміння будівельне) та глини (сировина керамзитова та цементна)

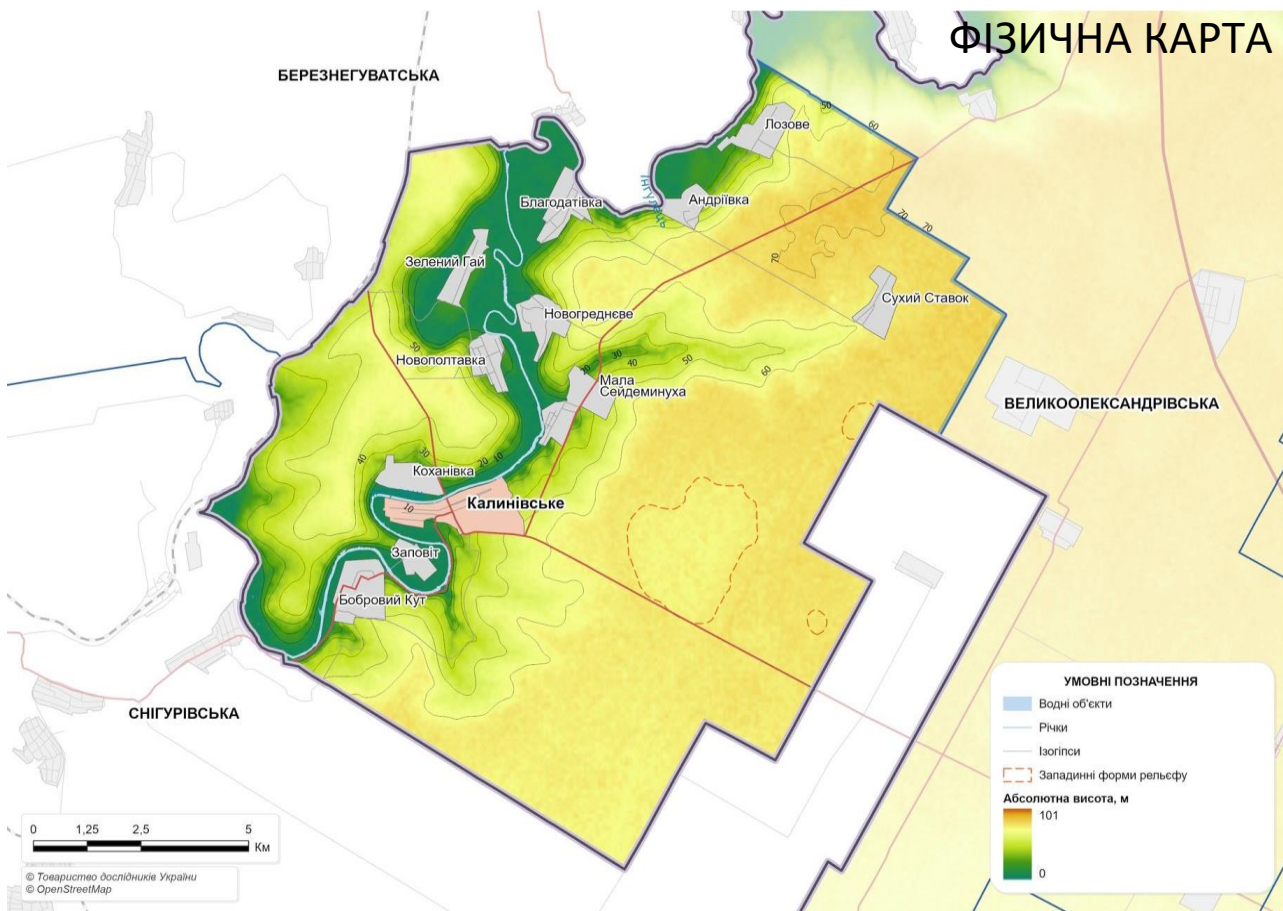
Калинівська територіальна громада

Середня висота, м	49,8
Мінімальна висота, м	0
Максимальна висота, м	78
Амплітуда висот, м	78
Пласка території (%)	78,40
Дуже пологі схили (%)	16,57
Пологі схили (%)	3,44
Слабко спадисті схили (%)	1,13
Спадисті схили (10%)	0,41
Сильно спадисті схили (%)	0,04
Середній показник вертикального розчленування (м/км.кв)	20,1
Середній показник крутизни схилів (°)	1,13
Середній показник горизонтального розчленування (км /км.кв)	0,49
Геоморфологічна карта (коротка характеристика у розрізі тергромад)	Територіальна громада знаходиться переважно у межах Буго-Дніпровської лесової рівнини, що в генетичному відношенні являє собою пластово-денудаційну субгоризонтальну плоску рівнину на неогенових відкладах (58% площі громади), ускладнену річковою долиною Інгульця (42% площі громади). У долині річки Інгулець виділяється три надзаплавні тераси і відносно широка заплава (300-600 м). На високому плакорі у східній частині громади крупний под та декілька степових блюдців сумарною площею 747,5 га (4% від площі громади). Яружно-балковий рельєф розвинений у річковій долині Інгульця, краще на лівому березі. Лівобережні балки розгалужені, довгі (3-10 км), глибокі (глибиною до 30-40 м) із пересихаючими водотоками. Правобережні балки короткі (до 2-4 км), із пологими схилами. Частина балок виходить у долину річки Висунь
Гіпсометрична карта (коротка характеристика у розрізі тергромад)	Середня висота у межах громади: 49,8 м. Максимальна висота: 78 м (курган Могила-Озерна). Мінімальна висота: 0 м (уріз води р. Інгулець). Амплітуда висот: 78 м
Карта схилів (коротка характеристика у розрізі тергромад)	Територія громади характеризується переважно пласким рельєфом: 78,4% площі громади - це

пласкі поверхні, інші 21,6% - це схили (найбільший показник в області). Найбільші площі зайняті дуже пологими схилами (1-3°) - 16,6%; менше пологими (3-5°) - 3,4%, та слабкоспадистими (5-7°) схилами - 1,1%. Спадисті і сильноспадисті схили (крутизною понад 7°) зустрічаються у річковій долині Інгульця і в яружно-балковій мережі

Калинівська територіальна громада

ФІЗИЧНА КАРТА

КЛІМАТИЧНІ УМОВИ

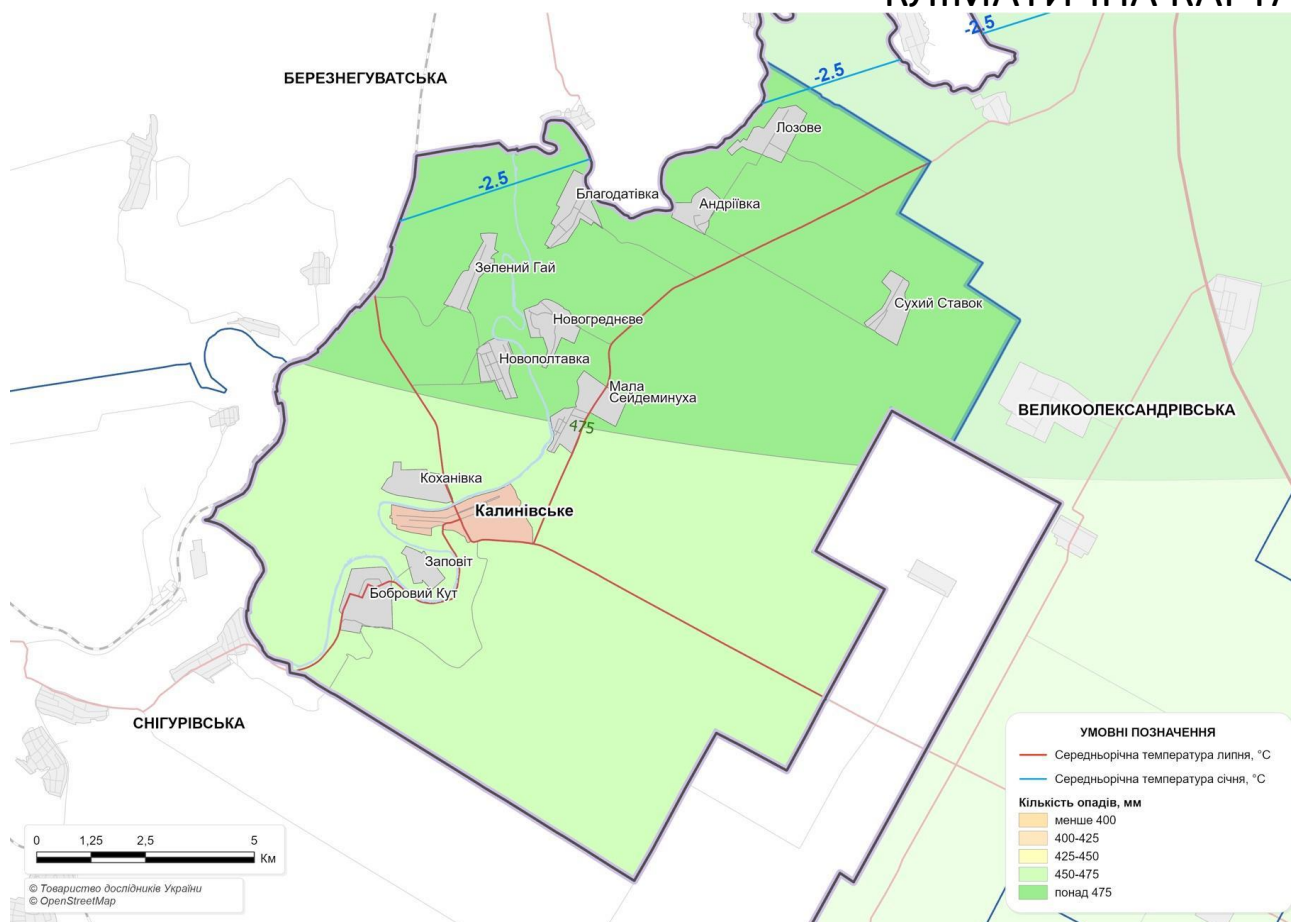
Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика кліматичних умов тергромади

Середньорічна температура: +10,0°C. Середня температура січня: -2,4...-2,5°C. Середня температура липня: +22,6°C. Середньорічна кількість опадів: 460-480 мм. Тергромада знаходиться у дуже посушливій, помірно жаркій агрокліматичній зоні з м'якою зимою

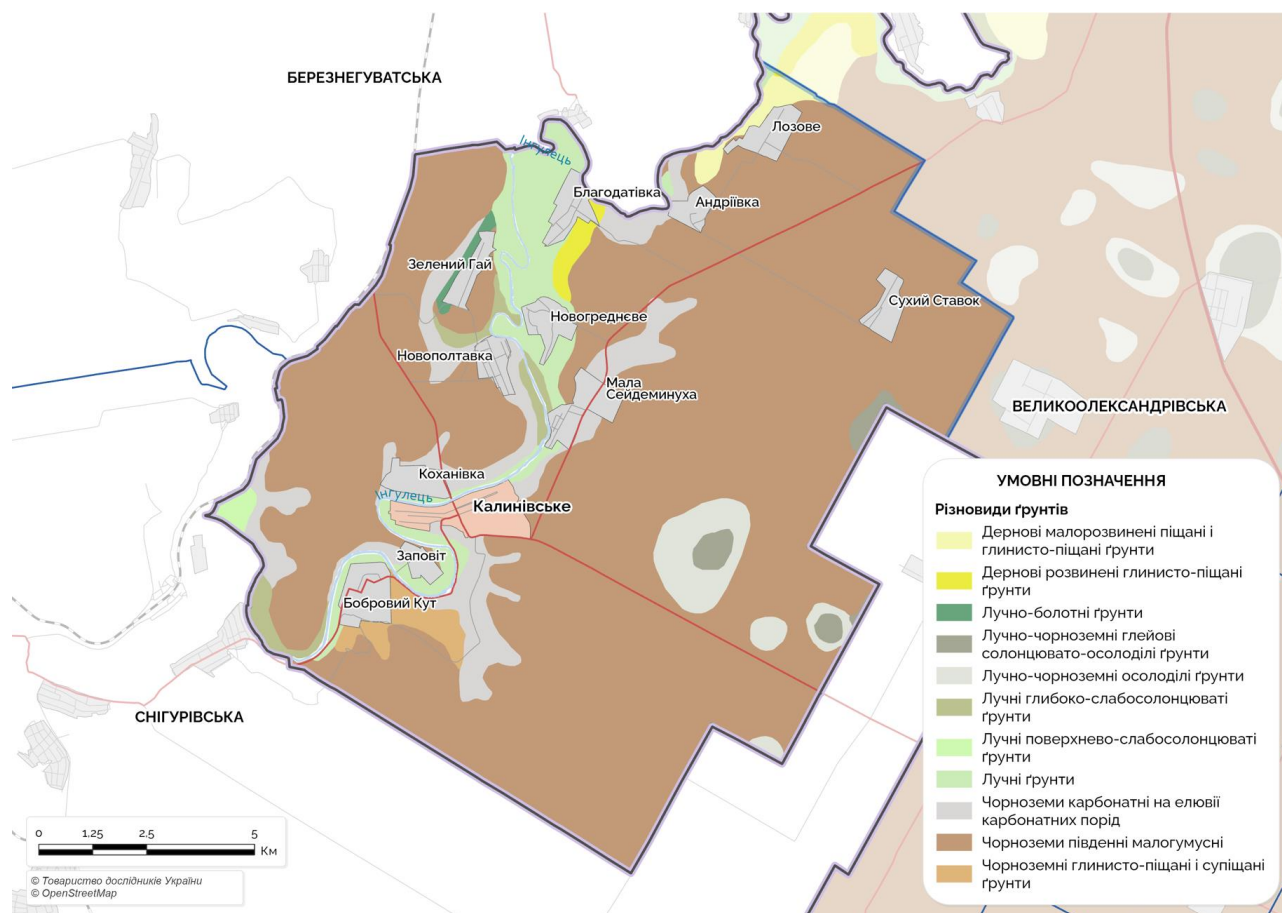
КЛІМАТИЧНА КАРТА

Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика рослинного покриття тергромади	Рослинний покрив територіальної громади представлений: агрофітоценозами на місці різнотравно-типчаково-ковилових степів та остепнених луків степових подів (143,45 кв.км.; 72,75% площі громади); різнотравно-злаково остепненими слабозасоленими луками з переважанням костриці валіської, мітлиці виноградникової, тонконігу вузьколистого, пирію повзучого, костриці східної, морківника лучного, подорожника Корнута та ін. (30,63 кв.км.; 15,52% площі громади); полезахисними лісосмугами з робінією псевдоакацією, дубом звичайним, ясенем пенсильванським, кленами ясенolistим і гостролистим та ін. (7,19 кв.км.; 3,64% площі громади); байрачними дубовими та дубово-ясеновими заплавами широколистяними лісами з домішкою клена польового, в'яза листуватого та степових видів (жовта акація кущова, терен, залізник бульбистий та ін.) (6,38 кв.км.; 3,23% площі громади)
Коротка характеристика ґрунтового покриття тергромади	ґрунтовий покрив територіальної громади представлений: чорноземами південними малогумусними (149,1 кв. км.; 75,55% площі громади), чорноземами карбонатними на елювії карбонатних порід (17,4 кв. км.; 8,81% площі громади), лучними ґрунтами (12,5 кв. км.; 6,34% площі громади), лучно-чорноземними осолоділими ґрунтами (4,9 кв. км.; 2,49% площі громади), чорноземними глинисто-піщаними і супіщаними ґрунтами (3,3 кв. км.; 1,69% площі громади), лучними глибоко-слабосолонцюватими ґрунтами (2,4 кв. км.; 1,22% площі громади), лучно-чорноземними глейовими солонцювато-осолоділими ґрунтами (1,9 кв. км.; 0,96% площі громади), дерновими малорозвиненими піщаними і глинисто-піщаними ґрунтами (1,6 кв. км.; 0,79% площі громади), дерновими розвиненими глинисто-піщаними ґрунтами (1,2 кв. км.; 0,6% площі громади), лучно-болотними ґрунтами (0,8 кв. км.; 0,4% площі громади), лучними поверхнево-слабосолонцюватими ґрунтами (0,7 кв. км.; 0,34% площі громади)

Калинівська територіальна громада ҐРУНТОВИЙ ПОКРИВ

ЛАНДШАФТИ ТА РОСЛИННІСТЬ

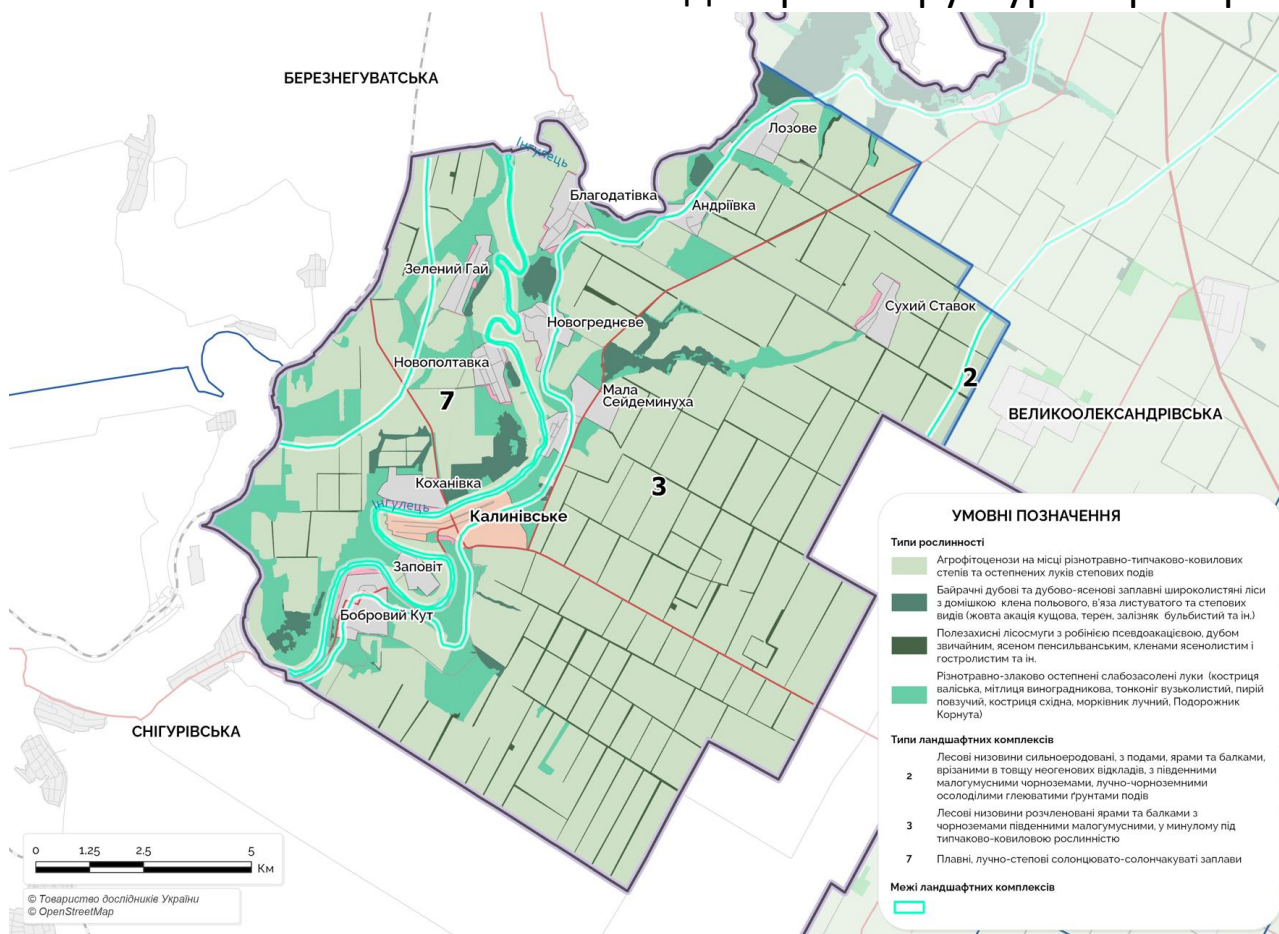
Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика ландшафтної структури тергромади

Ландшафтна структура території громади представлена: лесовими низовинами розчленованими ярами та балками з чорноземами південними малогумусними, у минулому під типчаково-ковиловою рослинністю (142,79 кв. км.; 72,34% площі громади), плавними, лучно-степовими солонцювато-солончакуваті заплавками (51,43 кв. км.; 26,05% площі громади), лесовими низовинами сильноеродованими, з подами, ярами та балками, врізаними в товщу неогенових відкладів, з південними малогумусними чорноземами, лучно-чорноземними осолоділими глеюватими ґрунтами подів (1,45 кв. км.; 0,74% площі громади)

Ландшафтна структура території

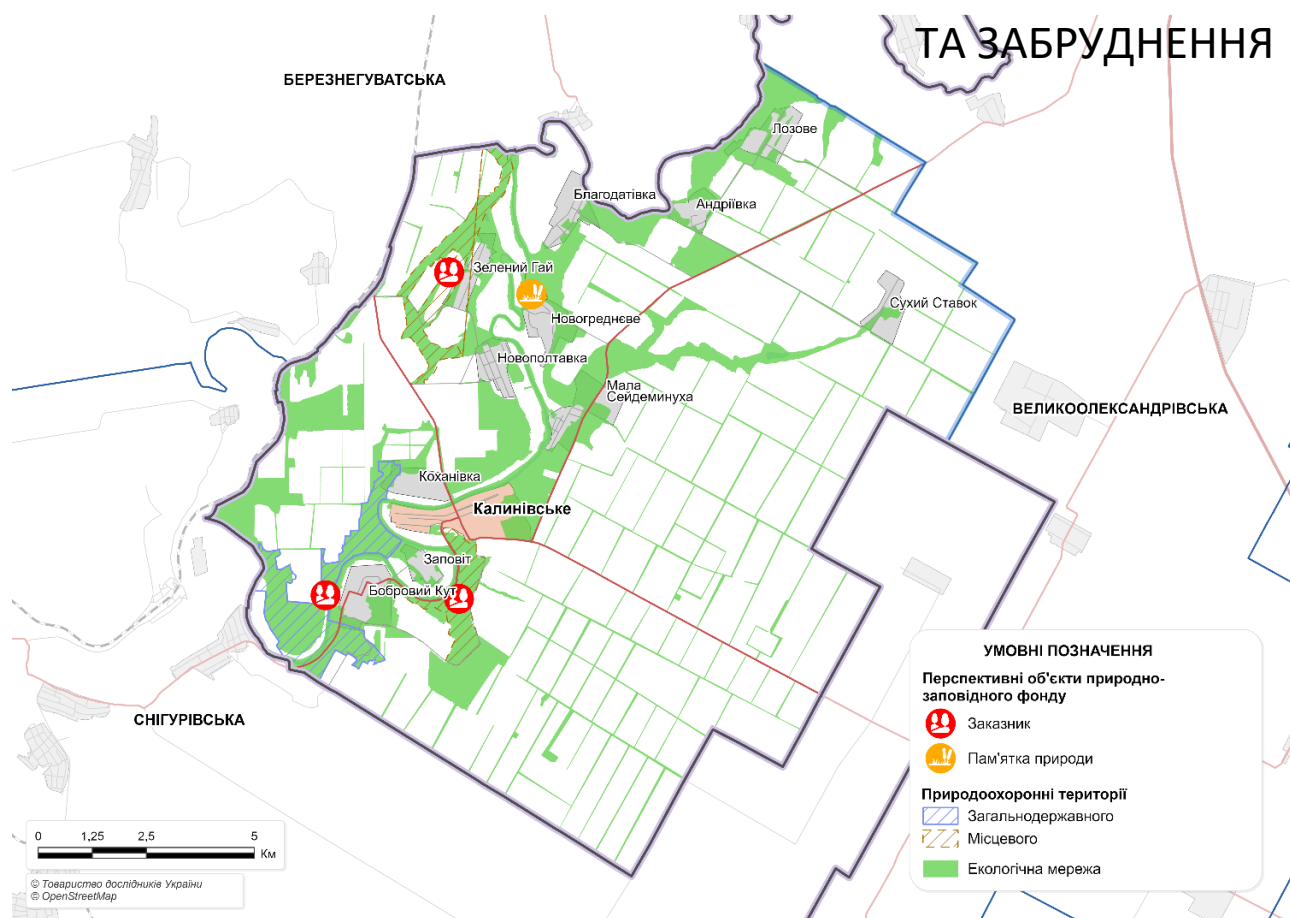

Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика об'єктів природно-заповідного фонду	На території громади відсутні діючі об'єкти природно-заповідного фонду
Коротка характеристика перспективних об'єктів природно-заповідного фонду	Мережа перспективних об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення на території громади представлена: ландшафтним заказником «Бобровий Кут». Мережа перспективних об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території громади представлена: ботанічним заказником «Заповітний», ландшафтним заказником «Зелений Гай», ботанічною пам'яткою природи «Новогреднівська» (Джерело: Мойсієнко І. І., Ходосовцев О. Є., Пилипенко І. О., Бойко М. Ф., Мальчикова Д. С., Клименко В. М., Пономарьова А. А., Захарова М. Я., Дармостук В. В. Перспективні заповідні об'єкти Херсонської області. Херсон: Видавничий Дім «Гельветика», 2020. 166 с. DOI: 10.32782/978-966-992-049-2/1-166).
Коротка характеристика екомережі	Загальна площа екомережі тергромади становить 45,54 кв. км. (23,08% від загальної площі території громади). Екологічна мережа в межах територіальної громади представлена наступними типами наземного покриття: лучно-степовими територіями (30,64 кв. км.; 67,28% площі екомережі); лісові території становлять (6,39 кв. км.; 14,03% площі екомережі), території охоплені полезахисними лісосмугами займають (7,19 кв. км.; 15,79% площі екомережі); внутрішні води (1,32 кв. км.; 2,9% площі екомережі). Екологічна мережа в межах територіальної громади представлена наступними типами рослинного покриття: різнотравно-злаково остепненими слабозасоленими луками з переважанням костриці валіської, мітлиці виноградникової, тонконігу вузьколистого, пирію повзучого, костриці східної, морквічника лучного, подорожника Корнута та ін. (30,63 кв. км.; 67,26% площі екомережі); полезахисними лісосмугами з робінією псевдоакацією, дубом звичайним, ясенем пенсильванським, кленами ясенolistим і гостролистим та ін. (7,19 кв. км.; 15,79% площі екомережі); байрачними дубовими та дубово-ясеновими заплавами широколистяними лісами з домішкою клена польового, в'яза листуватого та

	степових видів (жовта акація кущова, терен, залізник бульбистий та ін.) (6,38 кв. км.; 14,01% площі екомережі). Ландшафтна структура екологічної мережі тергромади представлена: лесовими низовинами розчленованими ярами та балками з чорноземами південними малогумусними, у минулому під типчаково-ковиловою рослинністю (21,94 кв. км.; 48,18% площі громади), плавними, лучно-степовими солонцюватого солончакуваті заплавами (21,84 кв. км.; 47,96% площі громади), лесовими низовинами сильноеродованими, з подами, ярами та балками, врізаними в товщу неогенових відкладів, з південними малогумусними чорноземами, лучно-чорноземними осолоділими глеюватими ґрунтами подів (0,12 кв. км.; 0,26% площі громади)
Коротка характеристика сайтів (об'єктів) Смарагдової мережі тергромади	Смарагдова мережа на території громади представлена наступними сайтами (об'єктами): "Долина нижнього Інгульця" (2282,81 га; 11,57% площі громади)
Коротка характеристика екологічного стану, лісових та земельних ресурсів	За період з 2000 по 2020 роки втрата лісових насаджень в громаді складає 9.9 га. У територіальній громаді переважають помірно еродовані ґрунти (59% площі громади)
Оцінка стану забруднення навколишнього середовища у межах територіальних громад	Відсутня інформація про підприємства забруднювачі у територіальній громаді

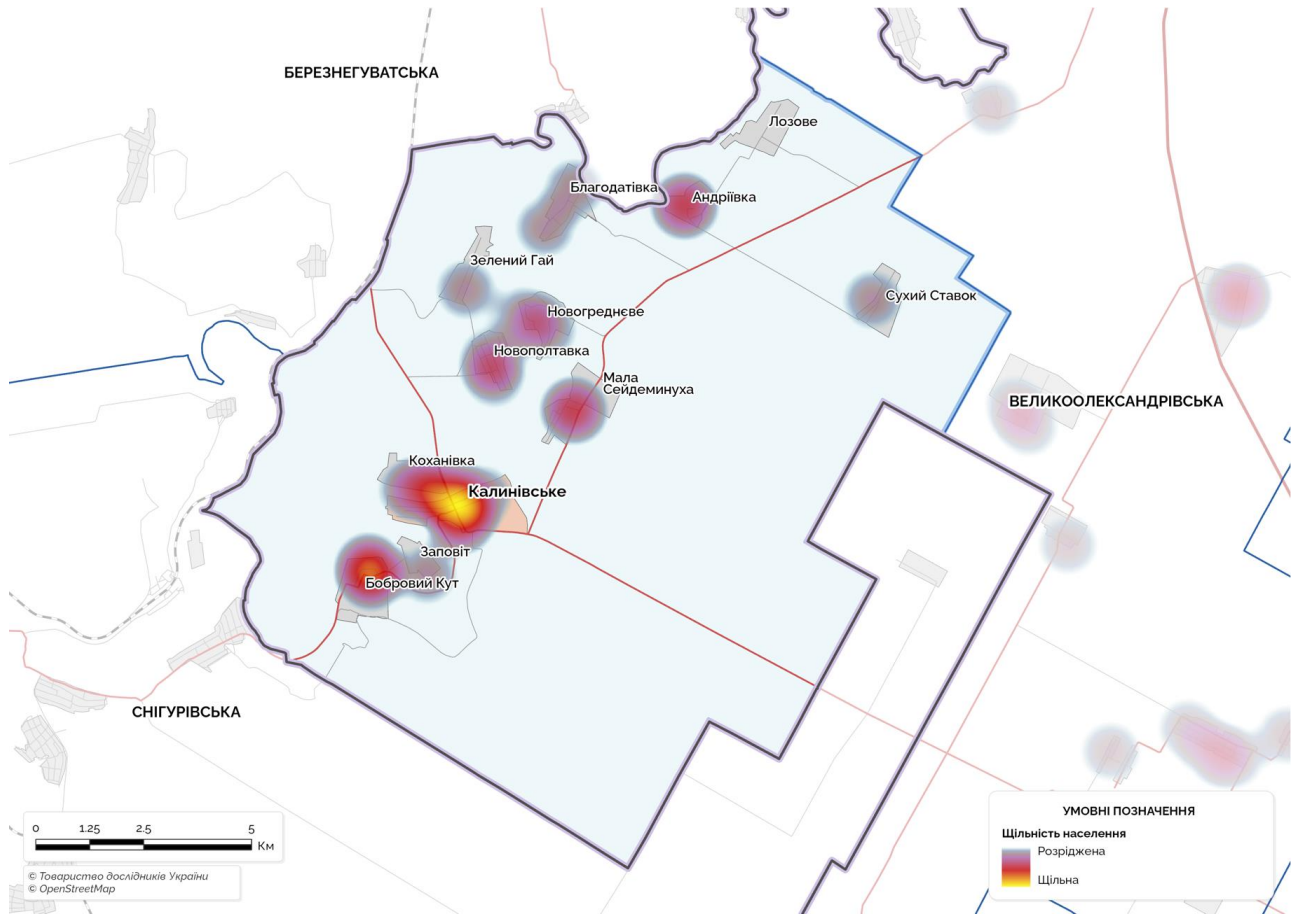
ЕКОЛОГІЧНА МЕРЕЖА ТА ЗАБРУДНЕННЯ

Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика демографічного потенціалу	Чисельність населення Калинівської територіальної громади на 1 січня 2022 року складало 3204 особи, які проживали в 12 населених пунктах, причому в селі Лозовому було відсутнє населення в адміністративному центрі – селі Калинівське мешкало 38,6% населення громади, а перших трьох за людністю поселеннях (Калинівське, Бобровий Кут та Краснолюбцецьк) проживало майже 2/3 населення громади (66,5%). В цілому, чисельність населення територіальної громади складала 3,5% населення Бериславського району та 0,32% населення Херсонської області на відповідний період. Густота населення складала на початок 2022 року 16 осіб на квадратний км, щільність населених пунктів складала 6 на 100 км². Середня відстань між населеними пунктами – 4,05 км, середня людність населеного пункту складала 267 осіб. Частка осіб старша працездатного віку складає 22,46%, що відносить громаду до групи територіальних одиниць з низькою часткою осіб пенсійного віку відносно середньообласного параметру. Навантаження цією віковою групою на осіб працездатного віку сягає 363 особи на 1000 осіб працездатного віку, що є нижчим за середній показник. Частка молодшої групи складає 20% населення, що відносить громаду до групи територіальних одиниць з показником, вищим за середній. Діти формують надвисоке демографічне навантаження на рівні 323 на 1000 осіб працездатного віку. Загальне демографічне навантаження є середнім по Херсонській області і складає 686 осіб на 1000 осіб працездатного віку
Етнічна структура та національні артефакти в тергромаді	В межах тергромади не виділяються етнічні громади. На території громади є об'єкти матеріальної спадщини єврейської культури, а саме цвинтарі та місця поховань в с. Бобровий Кут, сел. Калинівське, с. Мала Сейдеминуха та синагога в сел. Калинівське

Калинівська територіальна громада ЩІЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Калинівська територіальна громада

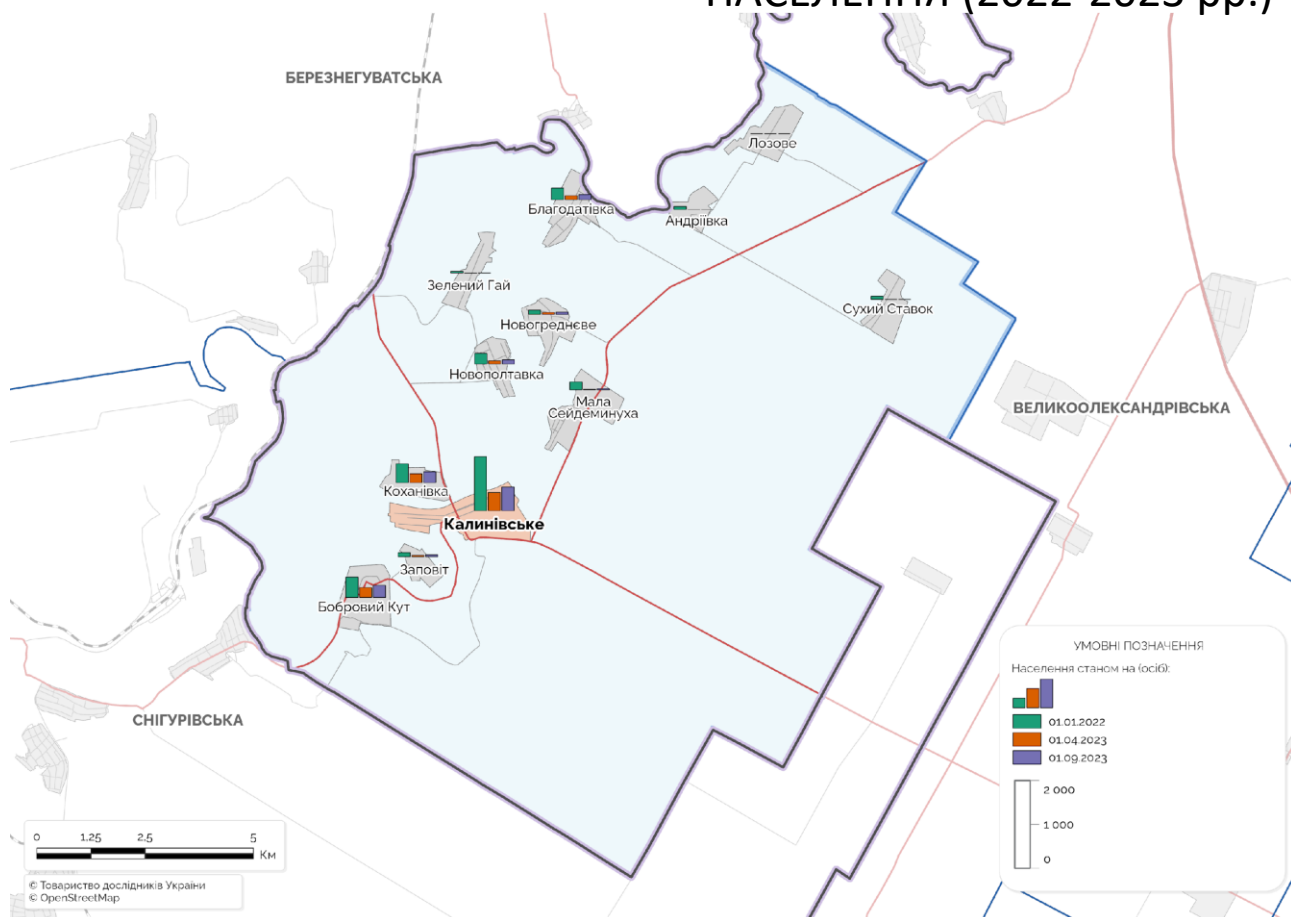
Вплив війни на демографічний потенціал тергромади

Повномасштабне вторгнення та інтенсивність бойових дій на території Калинівської громади викликали катастрофічне скорочення населення. Загальне зменшення (на 1 квітня 2023 року від чисельності на 1 січня 2022 року) склало майже 65%. Найбільші показники зменшення населення були зафіксовані в селах: Мала Сейдеминуха -91%, Зелений Гай - 82%. Повністю знелюднілі, окрім Лозового, села Сухий Ставок і Андріївка. Менші за середні в громаді, але, надзвичайні показники скорочення населення в селах Бобровий Кут – 53%, Краснолюбєцьк – 51%.

Для громади є притаманним є поступове збільшення чисельності населення за рахунок повернення громадян. Так, з 1 квітня 2023 по 1 січня 2025 року населення збільшилося на 385 осіб або на 12% чисельності населення станом на початок 2022 року. Загальна чисельність населення на 1 січня 2025 досягла 1502 особи. Це складає лише 46,9% від числа мешканців на 1 січня 2022 року, тобто – менше половини населення до повномасштабного вторгнення. Відносно високі темпи зростання чисельності населення за обраний період демонструють села Заповіт (+16,5%), Краснолюбєцьк (+13,9%) та Калинівське (+ 14,7%). Як і для більшості звільнених громад, негативним аспектом залишається деформована вікова структура населення. Частка пенсіонерів перевищує 39% населення. Наявні діти до 15 років складають 13,6% населення громади, що позитивно відрізняє цю звільнену громаду від більшості інших.

На 1 січня 2025 року густота населення складає майже 8 осіб на км², щільність населених пунктів складала 6 на 100 км². Середня відстань між населеними пунктами – 4,05 км, середня людність населеного пункту складала 166 осіб.

Калинівська територіальна громада
**ЗМІНА ДЕМОГРАФІЧНОЇ СТРУКТУРИ
 НАСЕЛЕННЯ (2022-2023 рр.)**

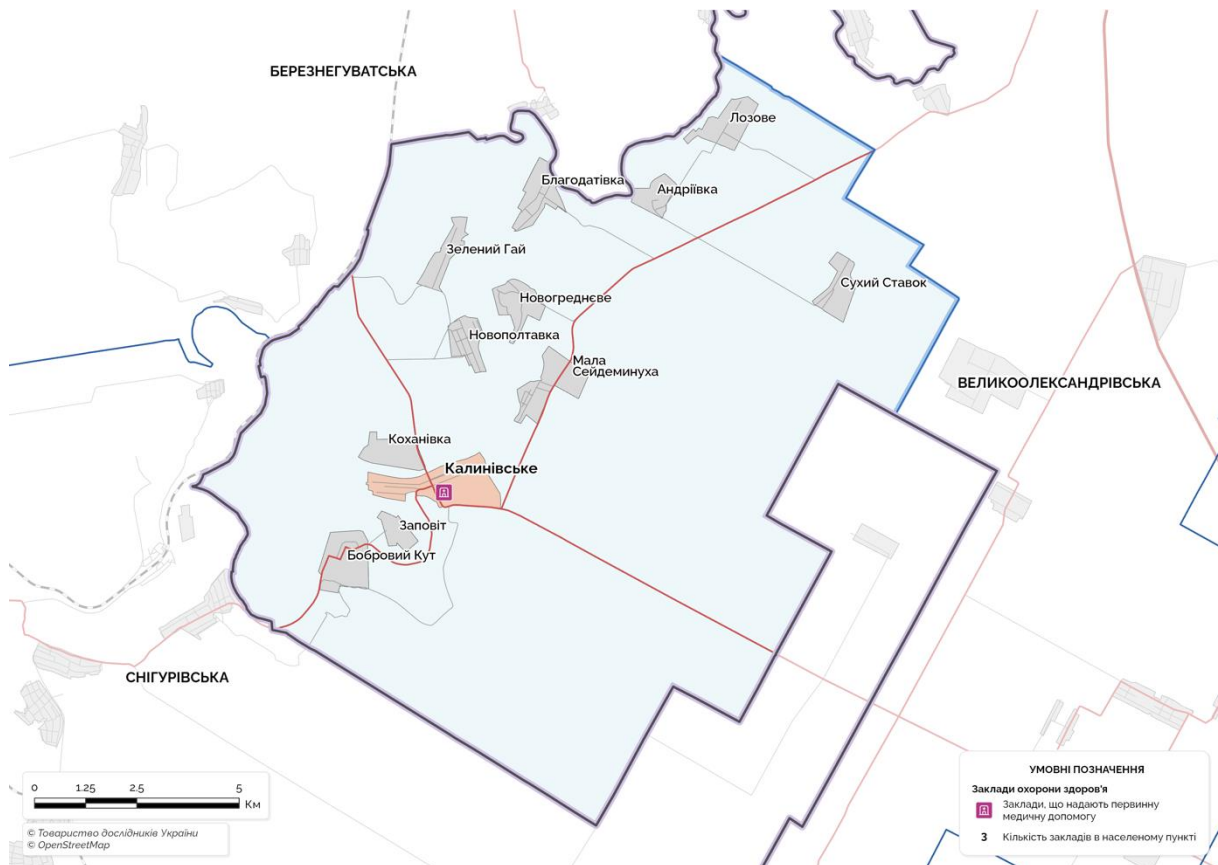
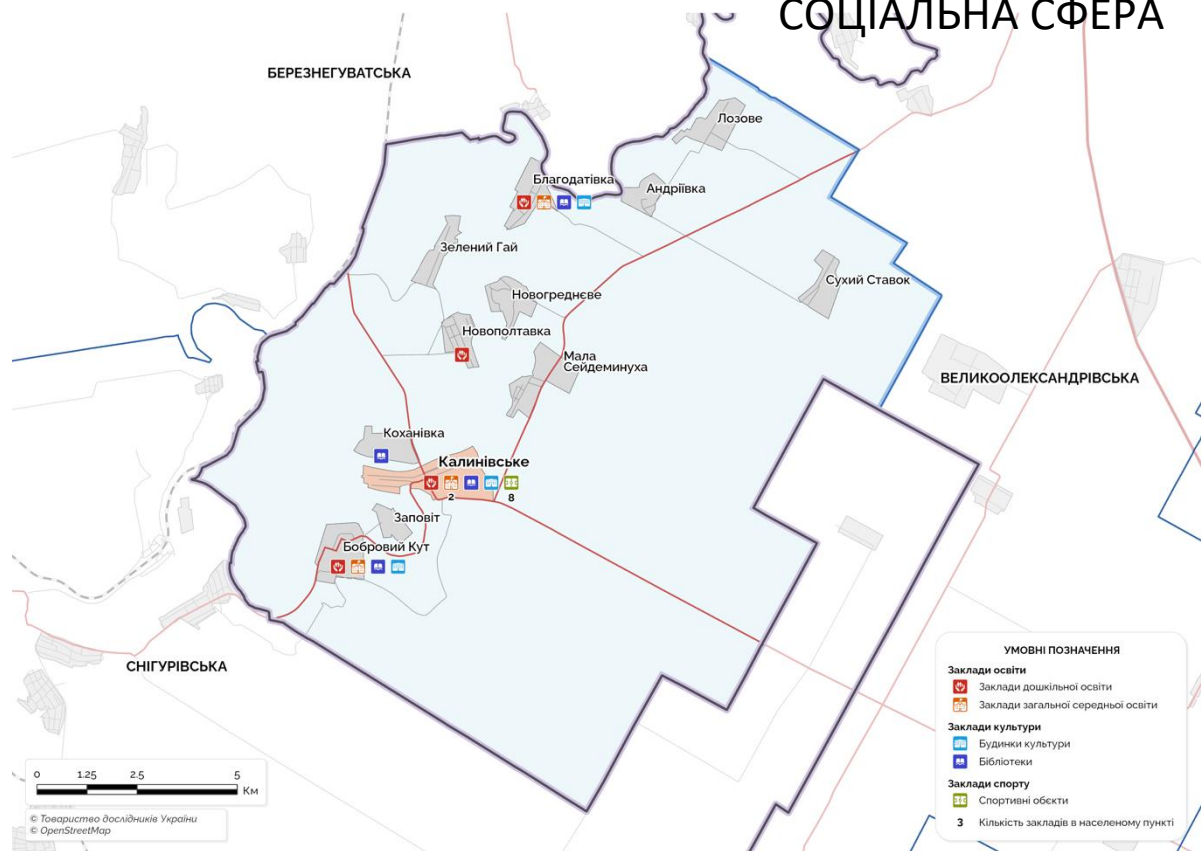
СОЦІАЛЬНА СФЕРА: 2021 рік

Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика закладів освіти	Мережа закладів освіти представлена 4 ДНЗ, 4 ЗЗСО у т.ч. одна школа інтернат. У громаді одна опорна школа (303 учні) і дві філії (46 і 8 учнів). Два ЗЗСО I-III рівня акредитації, одна I-II рівня акредитації, один - I рівня акредитації. У ЗЗСО навчається 498 учнів і працює 74 педагоги. Середня наповненість класів у громаді - 10,2 учнів на клас (143, 10,9, 8 та 7,7 за закладами відповідно). Навантаження на одного вчителя у громаді складає 5,8 учнів (7,6, 5,9, 5,8 та 4 за закладами відповідно)
Медична сфера	Медична сфера територіальної громади складається із 1 закладу первинної медичної допомоги, в тому числі 1 заклад ПМД зареєстрований в системі ehealth. Послуги первинної медичної допомоги надає 1 лікар, із яким укладено 2064 декларації, що становить 59,55 % від загальної кількості населення територіальної громади
Коротка характеристика сфери соцзахисту	У громаді відсутні установи та заклади соціального захисту. Робота із соціального захисту реалізується у громаді через відділи Виконавчого комітету. Розбудова стійкої мережі установ та закладів соціального захисту, підключення партнерів приватних комерційних та громадських організацій до системи соціального обслуговування населення є одним з ключових завдань у громаді на найближчий період її розвитку. Обмежуючим фактором щодо його реалізації є брак фінансових ресурсів місцевого бюджету
Коротка характеристика сфери культури	Територіальна громада характеризується низьким навантаженням користувачів на заклади культури. У громаді 3 клубні заклади та 4 публічні бібліотеки. Це обмежує перспективу комерціалізації частини послуг, які надають у сфері культури та, відповідно підвищує навантаження на місцевий бюджет
Коротка характеристика спортивної сфери	Спортивна інфраструктура громади за своєю структурою дуже спрощена. Її складають 8 об'єктів - 2 футбольних поля, 2 спортивних зали та 4 спортивні майданчики

Калинівська територіальна громада СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ІНФРАСТРУКТУРА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: 2021 рік

Калинівська територіальна громада

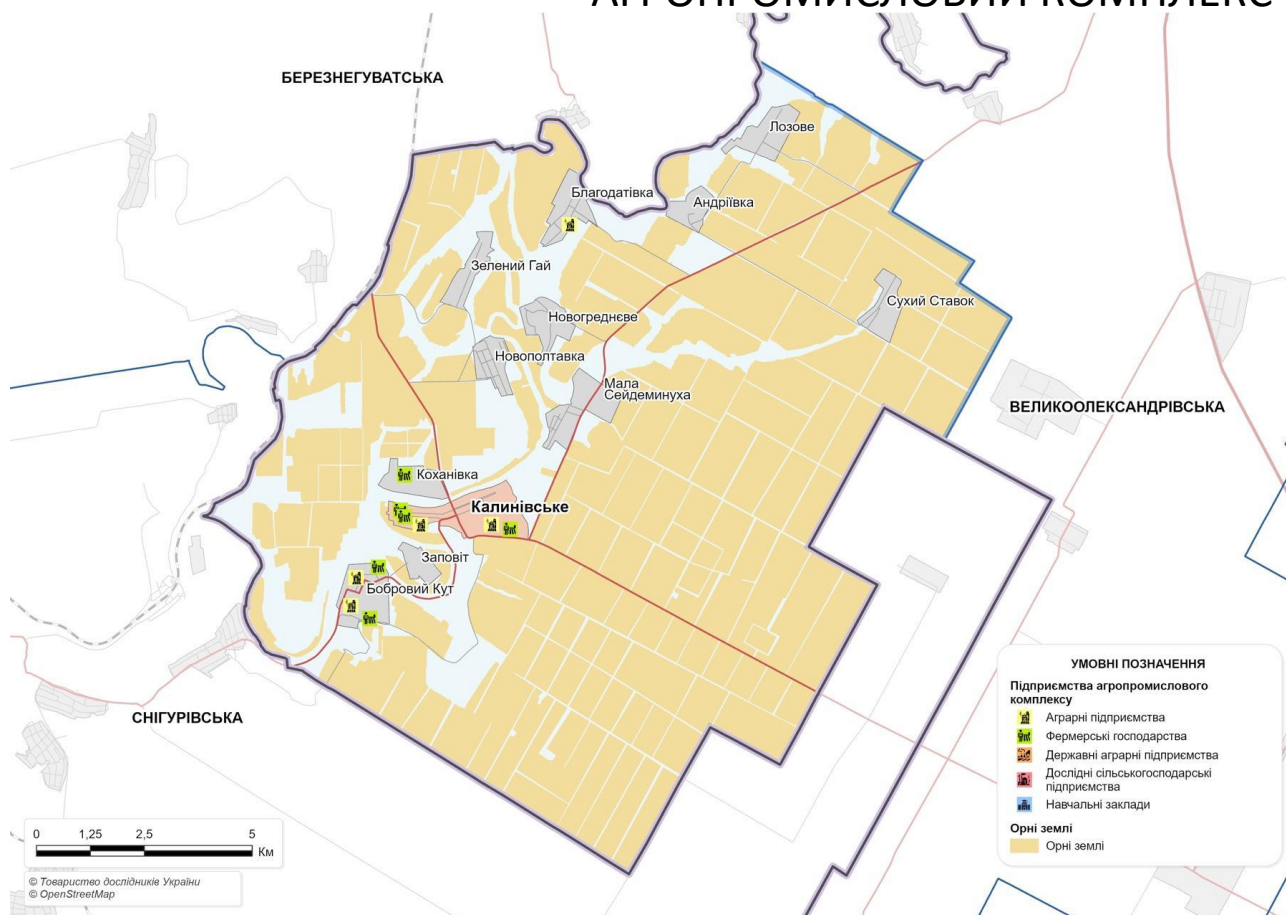
Коротка характеристика пожежної безпеки в тергромаді	У станом на 2021 рік межах територіальної громади відсутні будь-які пожежно-рятувальні частини. Всі 12 населених пунктів тергромади знаходяться поза межами 20 хвилинної доступності до пожежно-рятувальних частин. Станом на 2025 рік на території громади здійснює діяльність місцева пожежна охорона (2 пожежні машини та 7 співробітників), яка базується на території с-ща Калинівське.
Загальний рівень техногенної безпеки тергромади	Низький рівень організації реагування на надзвичайні ситуації при низькому потенціалі виникнення техногенної небезпеки в тергромаді.
Коротка характеристика техногенної безпеки в тергромаді	В межах територіальної громади відсутні підрозділи реагування на надзвичайні ситуації, але при цьому на території тергромади розміщено 1 об'єкт техногенної небезпеки – пожежовибухонебезпечний

Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика промислового розвитку територіальних громад	Дані щодо промислових підприємств відсутні
Коротка характеристика енергетичного комплексу територіальних громад	Електростанції відсутні
Коротка характеристика агропромислового комплексу	В межах територіальної громади зареєстровано 13 підприємств агропромислового комплексу, із яких 5 - аграрних підприємств, 8 фермерських господарств.
Переважаюча спеціалізація в рослинництві	Соняшник, рапс озимий, ячмінь озимий
Переважаюча спеціалізація в тваринництві	Відсутня
Коротка характеристика інвестиційно-привабливих територій	В межах територіальної громади знаходиться 2 інвестиційно-привабливі території, типу Brownfield для потенційного розміщення об'єктів промисловості та сільського господарства. Загальна площа ділянок - 8,3 га

Калинівська територіальна громада АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА І ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИРНОГО ЧАСУ

Калинівська територіальна громада

Загальна к-сть об'єктів культурної спадщини	7
Коротка характеристика культурної спадщини в територіальній громаді	В межах Калинівської тергромади знаходиться 5 військових поховань, а саме: Братська могила жертв нацизму (сел. Калинівське), Братська могила 1875 радянських громадян – жертв нацизму (сел. Калинівське), Братська могила воїнів Червоної армії (сел. Калинівське), Братська могила воїнів Червоної армії (с. Бобровий Кут), Братські могили жертв нацизму й воїнів Червоної армії (с. Сухий Ставок). Також у тергромаді знаходиться 2 історичних об'єкти: Пам'ятник на честь воїнів-односельчан (сел. Калинівське) та Пам'ятник на честь воїнів-односельчан (с. Благодатівка) Загалом тергромада має слаборозвинену туристичну інфраструктуру
Туристичні маршрути, що пролягають територією тергромади	Відсутні

Калинівська територіальна громада

ТУРИЗМ ТА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА: 2021 РІК

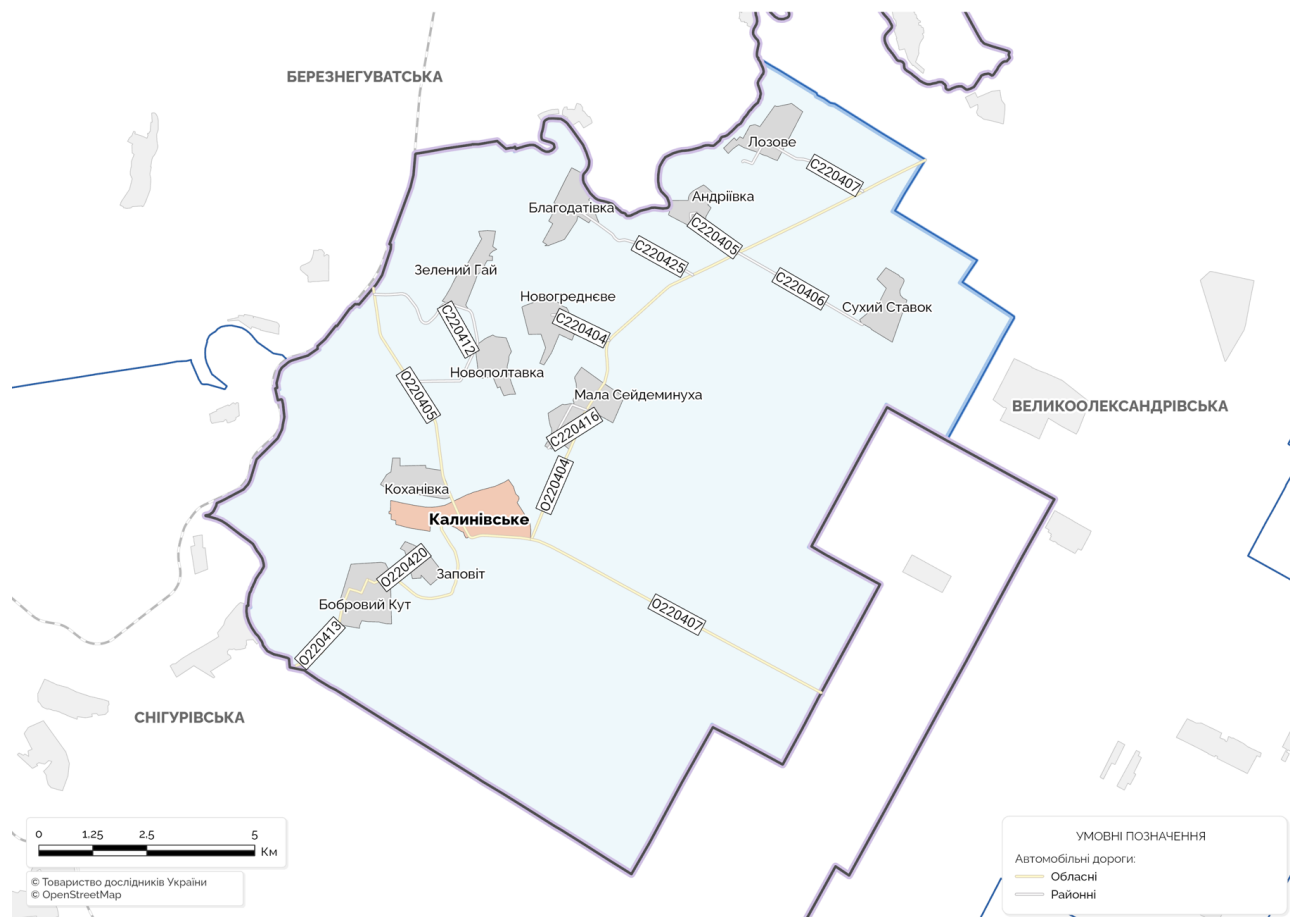

Калинівська територіальна громада

Коротка характеристика мережі автомобільних доріг	Загальна протяжність автомобільних доріг державного та місцевого значення в територіальній громаді становить близько 84 км, таким чином щільність автомобільних доріг в тергромаді становить 0,425 км/кв. км (високий показник по області). Найбільшу протяжність в межах тергромади мають дороги обласного (64,6%) та районного значення (35,4%). Протягом 2020-2021 рр. в тергромаді відремонтовано 29,59 км доріг державного та місцевого значення, що становить 35,3% від їх загальної протяжності в тергромаді. Протягом 2024 року ДУ "Місцеві дороги Херсонщини" проведено ремонт дороги (яка проходить через територію громади) О202404.
Коротка характеристика доступності автобусних пасажирських перевезень тергромад	У 2021 році жодне із 12 (0%) населених пунктів тергромади мають регулярне автобусне сполучення (в тому числі центр тергромади), що становить 0% населення тергромади. Починаючи із 2023 року через населені пункти тергромади (с-ще Калинівське, с. Бобровий Кут) пролягає автобусний пасажирський маршрут "м. Херсон - с. Велика Олександрівка".

Калинівська територіальна громада

ТРАНСПОРТНА МЕРЕЖА

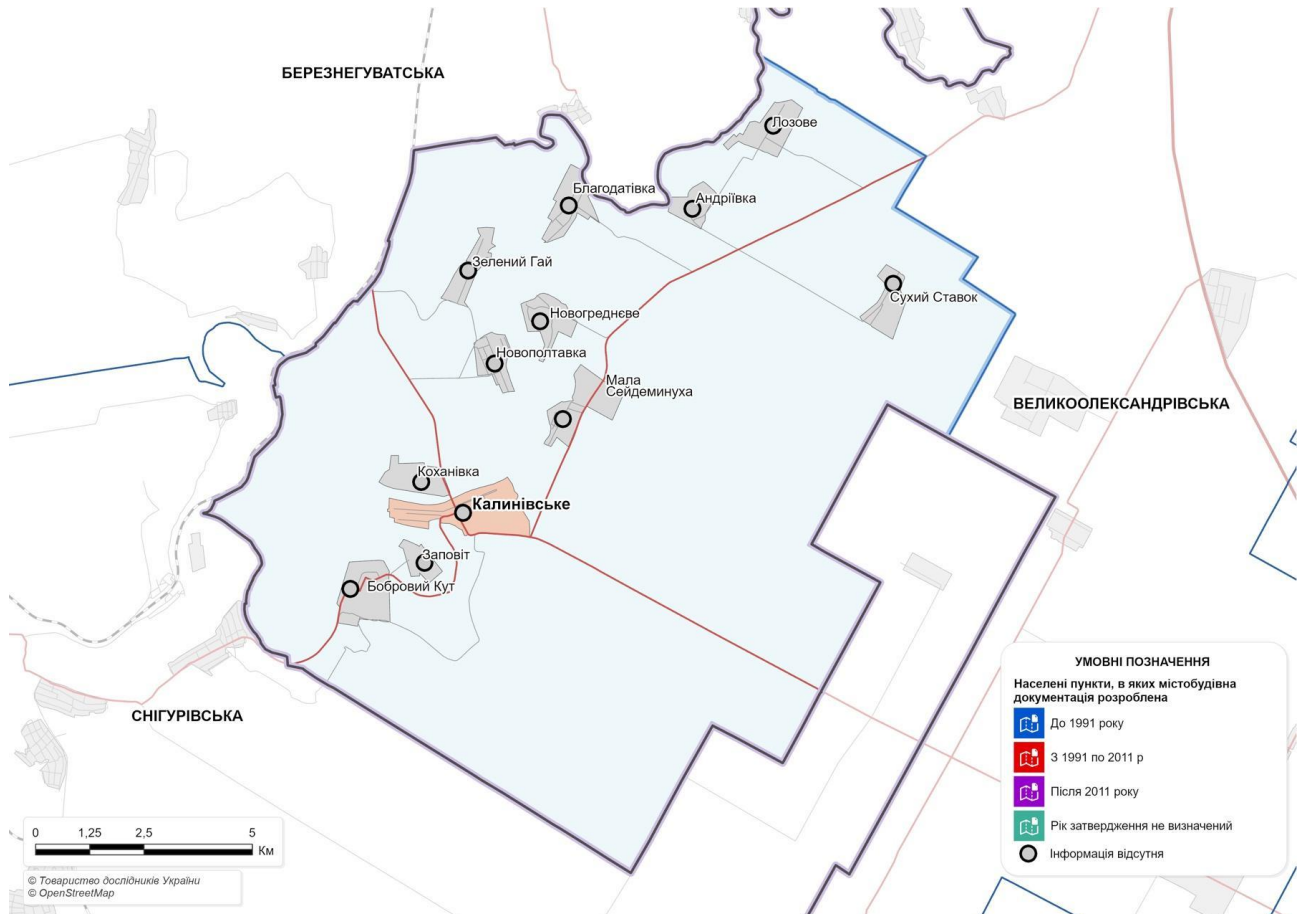
МІСТОБУДІВНЕ ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ: 2021 РІК

Калинівська територіальна громада

Поточний стан затвердження містобудівної документації (МБД) у тергромадах	До складу Калинівської селищної тергромади входить 12 населених пунктів. 1 н.п. тергромади має генеральний план. Матеріали генеральних планів н.п. у публічному доступі не доступні.
Оцінка затвердженої МБД в тергромадах	Дані про МБД тергромади у відкритому доступі відсутні
Коротка характеристика житлового фонду	Загальна розрахункова площа житлових приміщень в тергромаді становить 115,5 тис. кв.м., загальна забезпеченість житлом в тергромаді становить 34 кв.м/особу. Розрахункова кількість квартир/житлових садиб становить 2103 одиниці, забезпеченість квартир/житлових садиб на 1 особу в тергромаді становить 0,62. Загалом, тергромада має вище середнього рівень забезпеченості житлом населення
Коротка характеристика містобудівного освоєння	Розселенська мережа територіальної громади складається із 12 населених пунктів (1 селище міського типу та 11 сіл), в яких проживає 3402 тис. осіб, в тому числі у 1 селі населення фактично відсутнє. Загальна площа забудованих територій в межах тергромади - 8,27 кв.км, площа населених пунктів - 9,249 кв.км. Загалом тергромада має середній рівень містобудівного освоєння території, а потенціал містобудівного освоєння території тергромади можна охарактеризувати як низький ризик скорочення

Калинівська територіальна громада ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК

НАСЛІДКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Калинівська територіальна громада

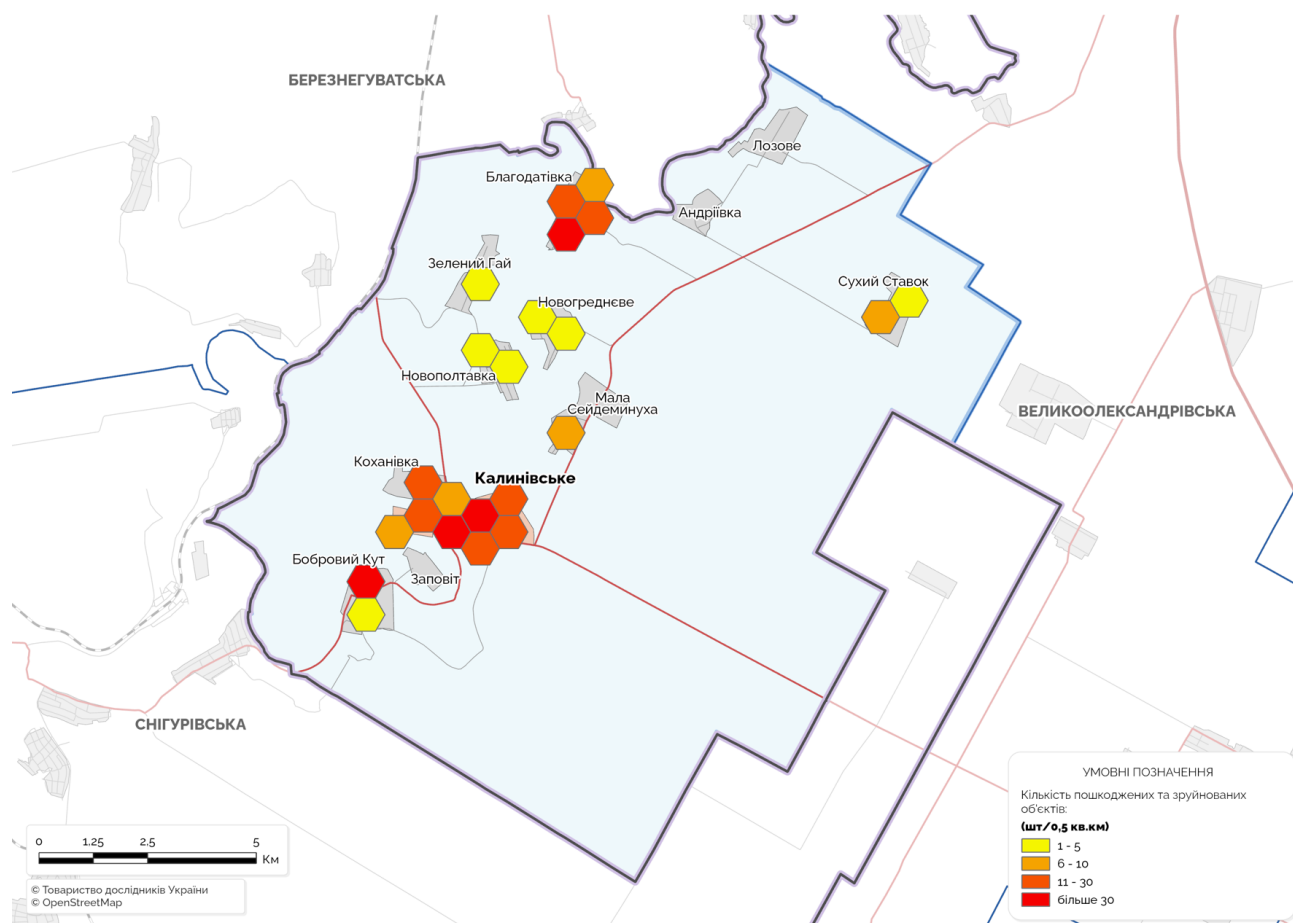
Період тимчасової окупації військами рф	Калинівська сільська територіальна громада знаходилася під окупацією з 09 березня по 09 листопада 2022 року і до сьогодні залишається територією можливих бойових дій
Наслідки військового вторгнення рф	Окупація і бойові дії в межах Калинівської селищної територіальної громади викликали масштабні руйнування житла та інфраструктури, призвела до масових переміщень і скорочення населення, спотворення вікової структури населення, повного чи часткового знелюднення населених пунктів. Масштаби пошкоджень від війни в межах Калинівської громади станом на вересень 2023 року визначалися такими показниками: в громаді загалом зафіксовано 568 пошкоджених об'єктів у 10 з 12 населених пунктах, що становить близько 4% від загальної кількості зареєстрованих пошкоджень на деокупованих територіях. Проте зважаючи на те, що у громаді проживало до війни лише 0,7% загальної чисельності населення деокупованих громад, то інтенсивність пошкоджень надзвичайна. Загалом 70% пошкоджень відбулися внаслідок влучання боєприпасів, 2% - внаслідок влучання ракет, 28% - внаслідок інших дій російських військ. Майже половина (46%) уражених об'єктів зафіксовано у адміністративному центрі громади – с. Калинівське. Калинівське зазнало найбільше уражень не тільки приватних житлових будинків, уражено багатоквартирний будинок і об'єкти інфраструктури: Калинівський заклад дошкільної освіти і опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів, Калинівську амбулаторію загальної практики сімейної медицини, Калинівську селищну раду. Аналіз концентрації пошкоджень (в середньому по населених пунктах, що зазнали руйнувань вона становить 40 об'єктів на 100 осіб наявного населення станом на 01.09.23 р.), показує, що Калинівська територіальна громада має одні з найвищих показників з поміж деокупованих громад, але в окремих населених пунктах вони досягають критичних показників - Богданівка (80 пошкоджених об'єктів/100 осіб), Новогродівка (57 пошкоджених об'єктів/100 осіб), Калинівське (48 пошкоджених об'єктів/100 осіб), Бобровий Кут і Мала Сейдеминуха (37 і 35 пошкоджених об'єктів/100 осіб). В цих населених пунктах у числі пошкоджених об'єктів численні особисті домогосподарства, а також заклади охорони здоров'я (Богданівський, Бобровокутський, Новогродівський, Новополтавський, Сухоставський фельдшерські пункти), будинок для проживання людей похилого віку, об'єкт

спортивної інфраструктури і пам'ятка культури в с. Бобровий кут тощо. Залізничну станцію Калініндорф росіяни так і не змогли захопити, тому повністю знищили разом з однойменним маленьким населеним пунктом, який розташований поруч. Після підриву Каховської ГЕС внаслідок підтоплення долини річки Інгулець постраждали окремі будівлі, не тільки житлові будинки, але і школи, господарські приміщення тощо. Ситуація ускладнюється високим рівнем мінної небезпеки в тергромаді, особливо на узбережжі Інгульця.

В цілому наслідки війни у Калинівській тергромаді охоплюють не лише руйнування та пошкодження житлової, виробничої і соціальної інфраструктури, а й перш за все - втрати людського капіталу. Демографічні втрати від воєнних дій у Калинівській громаді дуже великі (замість довоєнних 3204 особи станом на вересень 2023 року в громаді проживало лише близько 1400 осіб). Проте незважаючи на масштабні руйнування можна спостерігати і певні позитивні тенденції: якщо у квітні 2023 року населення громади складало лише 35% від довоєнної кількості населення, то у вересні 2023 року – вже 45%, а на початку 2025 року – майже 47%. У деяких селах (Бобровий Кут, Благодатівка, Краснолюбецьк, Новогредневе) станом на січень 2025 року чисельність населення відновилася до рівня 50-70% від довоєнної. На жаль, 2 невеликі села тергромади – Сухий Ставок та Андріївка (71 та 72 жителі до війни), - були стерті з лиця землі і збезлюдніли внаслідок тотальних руйнувань і остаточного виїзду мешканців. Наявна вікова структура населення станом на 01.01.2025 року характеризується такими показниками: частка дітей та підлітків становить 13,6%, осіб працездатного віку – 47,3%, а людей старше працездатного віку – 39,1%. У 3-х населених пунктах (Новополтавка, Зелений Гай, Мала Сейдеминуха) сумарно налічується лише 5 дітей та підлітків. Варто також зазначити, що наявність чи відсутність пошкоджень внаслідок бойових дій суттєво не визначають динаміку повернення/не повернення людей і загальні демографічні втрати. Населені пункти, які меншою мірою зазнали руйнувань внаслідок влучання боєприпасів, ракет чи інших дій російських військ, іноді демонструють гірші демографічні тенденції порівняно із більше постраждалими населеними пунктами. Так, зокрема, деякі з них (Зелений Гай, Мала Сейдеминуха) зараз мають відповідно 25% і 17% населення порівняно з довоєнним періодом. Така ситуація є загрозливою з точки зору нарощування подальших диспропорцій у людності окремих населених пунктів в громаді, збезлюднення найменших населених пунктів та складнощів у відновленні/створенні нової мережі соціальних та інфраструктурних послуг.

Калинівська територіальна громада

РУЙНУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: 2022-2023 рр.

Повоєнне відновлення

Після деокупації громади було розпочато відновлення критичної інфраструктури: електромережі, дороги, залізничне сполучення, газопостачання, водогони, мобільний та інтернет-зв'язок. Деякі населені пункти (Бобровий кут, Заповіт) рік після деокупації перебували без електропостачання. Проте сьогодні с. Бобровий Кут називають еталоном відновлення – село стало першим населеним пунктом на Херсонщині, де відновлено усі пошкоджені будинки – 81 оселя. У Бобровому Куті 81 будинок відновили за програмою «Пліч-о-пліч» волонтери з громад Дніпропетровської області, 27 допомогла відремонтувати благодійна організація «Солідарність». У 2023 році відновили міст з Бобрового Кута до сусіднього села Заповіт.

На жаль, відновлення відбувається нерівномірно, а в окремих населених пунктах просто неможливе – так, у Малій Сейдеменусі відновили лише 12 дворів (лише там, де мешкають зараз люди), два села громади – Сухий Ставок та Андріївка не підлягають відновленню. В межах Калинівської тергромади започатковано 2 проєкти відбудови загальним обсягом 372,2 млн грн в таких секторах економіки як освіта і транспортні послуги. Зокрема, в числі проєктів, які заплановані або вже реалізуються:

- нове будівництво захисної споруди цивільного захисту філії "Бобровокутський заклад загальної середньої освіти I-II ступеня-дошкільний навчальний заклад" Калинівського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів;
- будівництво моста на автомобільній дорозі загального користування місцевого значення.

У черзі невідкладних заходів також відзначають відбудову пунктів охорони здоров'я (зараз це мобільний фельдшерський пункт), відновлення і відбудову освітніх закладів, забезпечення сталого водопостачання с. Бобровий кут і с. Калинівського, створення геріатричного центру, забезпечення хоча б тимчасовим житлом тих, хто його втратив, але хоче повернутися тергромаду.

Довгострокова повоєнна стратегія розвитку має включати:

- 1) збереження і відновлення людського потенціалу, повернення людей, які виїхали за кордон і вимушено переміщених осіб;
- 2) відновлення економіки громади в цілому і стабільне зростання конкурентоспроможності громади;
- 3) створення робочих місць і постійних джерел генерування доходів, заохочення програми підтримки і розвитку підприємництва;
- 4) розвиток системи надання соціальних послуг з урахуванням нових потреб, нових соціальних категорій і специфіки демографічної структури населення;
- 5) ліквідацію наслідків перетворення навколишнього середовища в результаті бойових дій;
- 6) відбудову населених пунктів з урахуванням: реальних потреб людей, ландшафтних особливостей території громади, принципів екологічності та естетики.

Навчальне видання

Калинівська територіальна громада та виклики воєнного часу.

Атлас умов та ресурсів

За загальною редакцією Павла Остапенка, Дар'ї Мальчикової

Атлас

Підписано до друку 01.04.2025 р. Формат 60х90/8.

Гарнітура Avenir Next.

Ум. друк. арк. 4,65. Тираж 100 прим.

Видавець і виготовлювач

Херсонський державний університет.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ХС № 69 від 10 грудня 2010 р.
73000, Україна, м. Херсон, вул. Університетська, 27. Тел. (0552) 32-67-95.

ГІС-портал
Херсонської
області

СИМВОЛІКА ТА АТУ 	ІСТОРІЯ 	ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА І КОРИСНІ КОПАЛИНИ 	ГЕОМОРФОЛОГІЧНА КАРТА 	КРУТИЗНА СХИЛІВ 	КЛІМАТ 	ЛАНДШАФТИ
ОСВІТА 	ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ 	ГІПСОМЕТРИЧНА КАРТА 	ВЕРТИКАЛЬНЕ РОЗЧЛЕНУВАННЯ РЕЛЬЄФУ 	РОСЛИННІСТЬ 	ГРУНТИ 	ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ (ЗА ТИПАМИ)
МЕДИЦИНА 	СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ 	КУЛЬТУРА 	СПОРТ 	ЦЕНТРИ БЕЗПЕКИ ТА ПОЖЕЖНО- РЯТУВАЛЬНІ ЧАСТИНИ 	НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ 	ОБ'ЄКТИ ПІДВИЩЕНОЇ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ
ЗАЛІЗНИЦЯ 	ЖИТЛОВИЙ ФОНД 	ГЕНЕРАЛЬНІ ПЛАНИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ 	МІСТОБУДІВНЕ ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ 	МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ 	ЦНАП 	ЗАГАЛЬНІ СУДИ ТА ПРОКУРАТУРА
ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ 	МЕРЕЖА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ 	ТУРИСТИЧНІ МІСЦЯ ТА МАРШРУТИ 	КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА 	СФЕРА ГОСТИННОСТІ 	НАДАВАНІ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ 	ВИКОНАВЧА ВЛАДА
РІЧКОВА ТА МОРСЬКА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА 	ПРИРОДНО- ЗАПОВІДНИЙ ФОНД 	СТАЦІОНАРНІ ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ 	ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ТРУДОВІ РЕСУРСИ 	ІНВЕСТИЦІЙНО- ПРИВАБЛИВІ ТЕРИТОРІЇ 	ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА 	ПРОМИСЛОВІСТЬ